

ELŐFIZETES:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitór sor 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A királyváró Zenta.

— Eredeti indítását saját külön levelezőnkől. —

Zenta, 1895. augusztus 25.

Már alig van hátra négy hét és valóságga lesz, amiről a jó zentaiak álmodni sem mertek, hogy Őfelségét, a legalkotmányosabb uralkodót városuk falai közt üdvözölhessék. Szinte bihetetlennek tetszett eleinte a röpke hír, hogy az idei nagy hadgyakorlatokból Zentának is kijut a maga része s annak legkiemelkedőbb pontja a Felső látogatása leendő. A futó tüzként terjedő hír szájról-szájra járt s a város apraja-nagyja hónapok óta sem beszél egyébről, mint azokról a szép napokról, amelyeken Őfelsége a városban fog tartózkodni. S mintegy varázsütésre nemult el a városban minden pártszenvédély, minden küzdelem és előtérbe lépett a hatalmas fejedelmi jelszó: „Egyesült erővel” s az eddig különböző táborokban csatázók egy szívvel-lélekkel munkálkodnak azon, hogy a dicső vendég fogadtatását minél fényesebbé, impozánsabbá tegyék.

A Felső megérkezésének időpontja — mely eddig szeptember 19-ére volt jelezve — most változást szenvedett, amennyiben a hadgyakorlatok intézősége értesítette Boromisza János polgármestert, hogy Őfelsége szeptember 21-én reggel hét órakor érkezik a városba.

De tartunk egy kis rendet a munkálatok óriási tömkelegében s kezdjük meg szemlénket a város jelenlegi külső képével. A vasuti indóháznál hatalmas átalakítások folynak. Az eddigi kocsifeljárót még egyszer oly nagyra kiszélesítik s az egészet vastag kavicsréteggel látják el. A pályaudvar előtt lesz felállítva a magyar államvasutak díszes sátorra, amely Őfelsége számára várótermül fog szolgálni. E sátorról fogalmat alkothatunk, ha megenlítjük, hogy előállítási ára 12,000 forint volt. A pályaudvar előtti teret zászlóerdő fogja övezni. Épügy a vasutól a szabadkai-utcán át a tiszai hidig, valamint a piactérről a Kossuth-utcán át az Eugenszigetig terjedő utvonalon egymástól ötven méternyi távolságban négy méter hosszú lengő zászlók lesznek elhelyezve. A város végétől az Eugenszigetig vezető körülbelül két kilométernyi ut pedig, a melyen Őfelsége a hadgyakorlatok színhelyére fog hajtani, kockakövekkel lesz burkolva. Ezenfelül a fentemlített utcákban levő vízvezető-árkokat csatornaszerűen fogják kikövezni. Két hatalmas diadalkapu lesz a külső díszítés fénypontja. Az egyik a szabadkai-utca bejáratánál lesz felállítva; a tíz méter magas és nyolc méter széles, hatalmas faépítményt, — a mely gazdagon lesz dekorálva nemzeti színű szövödrapériával, fenyőgírlanokkal, különféle cimerekkkel és díszzászlókkal, — „Isten Hozott” feliratu transparent fogja ékesíteni. Sokkal díszesebb lesz azonban a városházának a főtér felőli sarkán felállítandó diadalkapu, a melynek óriási faépítménye vörös plüssel lesz díszítve a földszintől a tetőig; tetején Szent-István koronájának gazdagon aranyozott, plasztikus kivitelű mása, közepén pedig „Éljen a Király” feliratu transparent leendő.

A középpületek közül a városháza díszítése lesz a legimpozánsabb, a mennyiben tizenkét méter hosszú, oszlopokon nyugvó erkélye fölött vörös plüssből baldachinszerű sátozt készítenek, a mely alatt délszaki növényektől körülveve Őfelségének és a felső Királyasszonynak életnagyságu mellszobrai lesznek elhelyezve; a városháza frontja, valamint toronyerkélye cimerekkkel, „Éljen a baka”, „Éljen a király” feliratu transparentekkel és kisebb-nagyobb díszzászlókkal leendő ékesítve. A hidtők úgy a zentai, mint a torontali oldalán szintén diadalkapuszerűen lesznek dekorálva. A külső díszítést ajánlat utján, mint legolcsóbb ajánlattevő, Hirschenhauser Manó zentai nagykereskedő vállalta el, akinek becsatolt rajzai és díszítési mintái a királyfogadó bizottság osztatlan elismerésében részesültek. Ennek a fényes külső díszítésnek megfelelő lesz a belső is. Mielőtt azonban erre rátérnénk, lássuk hol is fog lakni Őfelsége? Az „Eugen Herceg” szállodának — mely a város tulajdona — jut az a kiváló szerencse osztályrésztül, hogy Őfelsége számára la-

kásul szolgál. Vagy két hónap óta furnak-faragnak rajta; kő-kövön nem maradt érintetlenül s ma már a régi szállodára alig lehet ráismerni. Őfelsége számára egy toilette-szobát (fürdőszobával), továbbá egy dolgozószobát rendeznek be. Ezenfelül lesz olvasó- és billiárdterem is az emeleten. A fényes butorzatokat Seifmann M. es. és kir. udvari szállító fogja berendezni. Közvetlenül a Felső lakosztálya mellett van a tábornokszárnysegédek (Paar és Bolfras) lakosztálya, valamint a Budapesttel és Béccsel közvetlenül összekötött táviróhivatal az udvar kizárólagos használatára. Az emeleten lesz még elszállásolva a testőrkapitány, a vezérkar néhány tagja, Őfelsége vadásza és komornyikja, az uti-marsall és a pénztáros. A földszinten, az ugynevezett üvegteremben 60 személy részére éttermet rendeznek be, valamint cercle-termet Őfelsége számára. A vezérkar többi tagjai Beck báró tábornagygyal az élükön a városházán nyernek szállást, hol szintén fényes lakásokat rendeznek be. Napról-napra érkeznek bejelentések a város polgármesteréhez, hogy ez vagy amaz a notabilitás is jelen lesz a Felső fogadtatásánál. Így a napokban jelezték Krieghammer közös hadügyminiszter és Fejérváry báró honvédelmi miniszter érkezését; no meg aztán jelentkezett — Futtaky Gyula ur is, minden idők hadgyakorlatainak tipikus alakja.

Az Őfelsége látogatása alkalmából létesített állandó alkotások is közelgnek befejezésükhöz; így az asphalburkolat már majdnem mindenütt készen áll; a villamos vezeték oszlopai is a földben vannak már s nem telik bele két hét és Zenta villamárban fog uszni!

A királylátogatás alkalmával a Tisza partján fényes tűzijáték lesz, amelyet Stuver Antal es. és kir. udvari pyrotechnikus rendez; Stuver hírneve elég garancia a tűzijáték sikeréhez; csak eső ne legyen! Bezzeg kijut a munkából a város tisztviselőinek is! Boromisza János polgármester fáradságot nem ismervé, buzgólkodik, hogy minden rendben legyen; hű munkatársa Ormos Kálmán városi jegyző, aki az egész díszítési és fogadási programot pompásan kidolgozta alapos tanulmányozás után. Rezsny Aurél főkapitány polgárőrséget szervez; eddig vagy 400-an jelentkeztek. Buday Dezső városi tanácsos pedig lelkes hangú falragaszokon hívja fel a polgártársakat, hogy házaikat a bevonulási utvonalon fényesen díszítsék fel.

A királyfogadás alkalmából végre testet ölt a zentaiak egy régi óhaja is, hogy az Eugenszigeten a zentai csata színhelye emlékkövel örökíttessék meg. A város az emlékkövet meg is rendelte: három méter magas sziklaszerűen faragott emlékoszlop, tetején középkori lovagsissakkal, kardokkal és egyéb harci jelvényekkel, alján pedig a Savoya-család címerével; az emlékkő közepébe tekeresszerű márványtábla lesz illesztve a következő felirattal:

1697. szeptember 11.
 Eugen Hercegnek
 a zentai hősnak!

Zenta város közönsége.

Magát a szigetet pompásan parkirozták, a szerb tövistől és csalántól megtisztították, széles utakkal látták el s az évszázados fák bámulva nézik a megifjodott talajt, mely viruló, zöld színben várja a fejedelmi vendéget!

Joggal kérdehetjük mindezek után, vajjon mi fog Zentán történni? Miféle hadgyakorlatok lesznek s a határ melyik részén? Az mindeddig mélységes katonai titok. Mindez azonban nem gátolhat bennünket abban, hogy belőlük valamiképp eleve is el ne áruljunk. Így az már bizonyos, hogy hidverés lesz a Tiszán; hogy melyik részén, az is szinte bizonyos: az Eugenszigetnél alkalmasabb helyet keresve sem lehetne találni a hidverésre: hogy usztatási gyakorlatok is lesznek az is bizonyos, mert máskülönben a huzárság nem gyakorolná folyton a Tisza mentén a lovakkal való átkelést. Szóval az előjelek után ítélve: szép látványosságoknak lehetünk majdan szemtanúi. A városi tanács meg is engedte, hogy a Tisza partján, a hadgyakorlatok színhelyén,

— nemkülönben a vasuti pályaháznál s a bevonulási utvonalon több pontján — tribünök állíttassanak s a vállalkozók a megye minden nagyobb városába (így Zomborba is) küldtek megfelelő számú tribünjegyet.

Bizonyára sokan kíváncsiak arra, hogy ki fog Őfelsége számára főzni, illetve az udvari étkezésekhez az ételeket és italokat szállítani. Nos tehát senki más, mint Homay János, az „Eugen Herceg” szálloda fogadósa. Az udvari főszakács a mult hetekben Zentán járt és szörnyen izlett neki a Homay kosztja. Meg is csinálta az étlapot, amelyen főbb étek gyanánt válogatott magyar éledelek szerepelnek. Így halászlé, pörkölt csirke galuskával stb. A napokban levelet is irt a fogadósnak, amelyben kifejezi abbeli reményét, hogy a Felső asztalára kerülő éteket legalább is olyan jók lesznek, mint aminőket ő Zentán evett. A fogadós sietett válaszolni, hogy minden igyekezetével oda fog hatni, hogy fejedelmi vendéget méltóan kiszolgálja. — Tegnap érkezett a városba Vojnits főispán, Karácson alispánhelyettes, Molnár főügyész és Pálffy államépítészeti mérnök kíséretében. A főispán bejárta az összes utvonatokat, amelyeken Őfelsége el fog vonulni, megsejmelte az összes munkálatokat s mindenütt intézkedett, ahol hiányt tapasztalt, viszont megelégedését nyilvánította az eddig történt előkészületek felett. Főleg az utak kövezésének pótlását rendelte el s így vagy két kilométernyi utvonalon kerül újabban kövezés alá, amit Pálffy mérnök szakavatott és erélyes vezetése alatt azonnal meg is kezdettek. Ezenfelül a külső díszítés hiányaira is reá mutatott a főispán, amennyiben soknak tartja az ötven méternyi távolságot, amelyre az árbócos zászlók egymástól elhelyezendők, továbbá a zászlók póznáit cimerekkkel és fesztenekkel kívánja ellátni. Legörvendetesebb kijelentése különben a zentaiakra az volt, hogy a vármegye közönsége megfelelő összeggel fog a királyfogadás pompájának emeléséhez hozzájárulni.

Ilyen lázas készülődésben van tehát most Zenta város s az előkészületekből bátran jóslhatjuk, hogy a dicső vendéget a személye iránt szívükben táplált nemes érzelmeken felül méltó külső fénynyel is fogják a város falai közt üdvözölni!

K—es J—ő.

Történelmi társulatunk újjászervezése.

— Grosselműd Gábor urnak szives üdvözlöt. —

Abból az alkalomból, hogy az országos Múzeum egyesület elnöksége a napokban kelt felhívásával a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulatot is fölkererte az országos mozgalomhoz való csatlakozásra, elérkezett immár az idő, amidőn a mi Történelmi Társulatunk ügyével behatóbban kell foglalkoznunk.

Társulatunk eddig meglehetősen szerény keretben mozgott s bár megalakulása óta teljes tizenkét éven át szolgálta a helyi történettudomány érdekeit, mindazáltal be kell vallanunk, hogy még eddig a vármegye közönségének nem minden köreiben részesült megfelelő fölkarolásban, sőt a vármegye hatósága s a községek részéről is volna még sok tenni való.

A társulat nagyérdemű elnöke, Schmausz Endre főispán ur, magas állásából folyó elfoglaltsága dacára, a jövőben is hajlandó lévén az egyesületet vezetni, ezen minden esetre nagy szerencse, de egymagában véve korántsem elegendő arra, hogy e társulat a jövőben az eddiginél serényebb munkásságot fejthessen ki s hogy a többi vidéki hasonlírtányu egyesületekkel sikerrel versenyezzen.

Társulatunkat tehát, azt hisszük, hogy a jövőben hathatósabban működhessék, tagjaiban úgy, munkakörében újjá kellene szervezni s föl kellene frissíteni.

Módozatot kellene találni arra, hogy mindenekelőtt a társulat tagjainak eddigi száma tetemesen növekedjék. E célból meg kellene keresni a megye törvényhatóságát, hogy lépjen be az egyesület alapító tagjai sorába. Fel kellene hívni a vár-

megye községeit, nemkülönben a különböző felekezetek papságát, hogy legyenek a társulat évdíjas tagjaivá. Végül fel kellene kérni az arra hivatott megyei intelligenciát, hogy egyesek úgy, mint testületek, a kaszinók, könyvtárak, iskolák és intézetek szintén vegyenek részt, mint rendes tagok, a társulatban.

A tagok számának növekedésével a társulat anyagi ereje bizonyára öregbednék s így a társulati Évkönyv egyes füzetei sürűbben jelenhetnének meg, sőt a régóta halogatott régészeti kutatásokat is megkezerte meg lehetne kezdeni.

Mindaddig, míg ez meg nem történik, nem merjük hinni, hogy társulatunk akár az irodalmi, akár a régészeti téren az eddigig nagyobb eredményeket mutathasson fel: ennél fogva a társulat érdeműs főtítkárá, Grosschmid Gábor urat tisztelettel kérem, hogy a társulat újjászervezése körüli nézeteit összegezni s a tenni valók megbeszélése végett e lapok hasábjain nyilvánosan előadni kegyeskedjék.

Mi részünkről készséggel hozzá fogunk szólni a dologhoz, ha ennek szükségét látjuk s reméljük, hogy megyebeli történetirő és történetkedvelő barátaink nemcsak érdeklődéssel fogják kísérni az e tárgyban fölmerülő eszmécsereit, hanem ha van valami eredeti és új tervük vagy eszméjük, azt ugyanezen lap hasábjain velünk szintén közölni fogják.

Dudás Gyula dr.,
megyei tört. társ. titkár.

Felhívás Bácsország orvosaihoz!

Kartársak!

Édes mindnyájunknak benső meggyőződése, hogy egyesülnünk kell. Egy sincs közöttünk, aki nyilvános működése közben akárhánszor olyan akadályokkal nem küzdött volna és ne küzdene, melyeket csak azért nem bír legyőzni, mert az elkülönített, magában álló erő sohasem hatalmas. Mindnyájan gondolkoztunk azon segédesszüközökről, melyeknek igénybevétele az önzetes és férfiasan bíszke karszellem már majdnem földig hajlott zászlaját ismét régi fényében fennen lobogtatnának, azon segédesszüközökről, melyekkel legyőzhetnők a tájékozatlanság, a hanyagság és a szűk látókörű kiesenyesség által az általános egészségügy utjába gördített súlyos akadályokat. Mindannyian érezzük és tudjuk, hogy odaoda működésünknek anyagi acquivaleense egy kis jóakarattal mellett és anélkül, hogy a közre nagyobb teher háramlanék, a mi javunkra fokozható; valamint azt is, hogy jövőnkét abból a tökéletes bizonytalanságból, melyhez nemhogy egyenlőt, de még hasonlót sem látunk hasonló képzettségű polgártársainknál, okvetlenül ki kell ragadnunk és a magunk, valamint a köz hozzájárulásával szilárd alapokra fektetnünk.

Nem biztatjuk magunkat azzal a hiru reménynevel, hogy szerves egységgé való tömörítésünk, egy csapásra meg fogja szüntetni minden panaszuinkat és teljesíteni minden óhajtatunkat, de hogy ezen ideális állapot idővel való eléréséhez a legelső és a legbiztosabb lépés a bács megyei összes orvosoknak egy egyesületté való szövetkezése, azt senki sem tagadhatja. Ennek az egyesületnek célja és rendeltetése már a mondottakból kidomborodik. Egyelőre nagy vonásokban mutatunk a részletekre: tudománymívelő szaktületek, véleményező jelentések, egészségügyi törvények, rendeletek és szükséges újítások terén a tagtársaktól beszerzendő tapasztalatok alapján és nyugdíjintézmény.

1895. augusztus 22-én Szabadkán a megyei, szabadkai, újvidéki és zombori tisztí főorvosok közreműködése mellett a trachomatofolyamon megjelent kartársak a Bács Bodrogh megyei orvosi egyesületet megalakították. Megválasztották az alapszabályokat kidolgozó bizottságot, mely Pavlovits megyei főorvos vezetése alatt fog munkálkodni és egy folyó év októberben a megye székhelyén tartandó közgyűlésnek bemutatja a kész tervezetet, hogy ott az egyes pontokat kellően megvitatta, az elfogadottakat a magas kormány elé terjeszthesse.

Ugyanakkor és ugyanott elhatározatott, hogy a városi kartársakat hírlapok útján szólíttjuk fel a belépésre, (ez a jelen sorok közvetlen célja), a vidékieket pedig járásorvosok útján.

Nem tételiztünk fel senkiről, hogy a belépéstől vonakodnak, mert ez egyenes sértés volna, a kevesebb jól situáltak saját jól felfogott érdektükben lépnek be, a kedvezőbb sorsban levők pedig annál inkább, mert a többi kartársaik érdekeinek hozandó kis áldozatot meg sem érzik.

Felvételekre jelentkezhetni a megye- és városi tisztí és a járásorvosoknál. A felvételekre való jelentkezéssel együtt vagy anélkül is mindenik kartársnak jogában és szabadságában áll észrevételeit, terveit vagy óhajtatásait levelben a megyei főorvossal, Thim József járásorvossal Zomborban vagy Kabos Martonnal Csonoplan közölni és meg lehet győződve, hogy kellő figyelemben fog részesülni.

A nagygyűlés napjait kellő időben fogjuk meghirdetni.

Hisszük, hogy megyénk minden egyes orvosára számíthatunk részint mint közreműködőre, részint mint partolóra, tehát egy dersebb jobb jövő reményében Isten velünk és működésünkkel.

Az alapszabály kidolgozó bizottság jegyzője.

Műkedvelői előadás Szóntán.

Aug. 24-én.

Szóntán, a szomszéd Szóntán, a hová csak bucsura járt mulatni a szomszéd községek intelligenciája, műkedvelői előadást rendeztek.

Nagy szó ez, mert Szóntán még sohasem rendeztek műkedvelői előadást. Tehát az elsőn ástetek, megtörték az utat s most már kétségtelen, hogy ezután nemcsak a bucsui lesznek nevezetesek Szóntának, hanem a műkedvelői előadásai is.

Szavaltat, zongorajáték, ének és egy egyfelvonásos vígjáték képeztek az első est programját.

Grüber Béla tanuló elszavalt Petőfi Sándor „Örült”-jét s amikor a közönség zajosan tapsolta a sikerült előadást, ráadásul elszavaltá ugyancsak Petőfinék „Ebed után” című komikus költeményét is.

Ezek után Thurszky Janosné és Fritsche Gyuláné zongorához ültek és négykézre előadták Mascagni Ca-valleria rusticá-jának nyitányát. A siker persze igen zajos volt, úgy hogy a körülben is kellemes zenéjű darabot kénytelenek voltak megismételni. Finom érzéssel és nagy megunddall játszottak, úgy hogy a legkényesebb zenei ízles is a legnagyobb dícséret szavaival emlékeztet meg művészi nívóra emelkedett játékukról.

Következett egy kettős ének zongorakísérettel. Fritsche Janosné és Fritsche Gyula énekeltek Kouti Királyfogasából egy kettőt. Fritsche Janosnénak igen rokonszenves, tiszta, lágy hangja van; Fritsche Gyula hangja pedig igazi kellemes csengésű érces bariton, amilyen különösen a magyar népdalok elneklésére olyan kiválóan alkalmas. A „Granadanak szép virága” kezdetű szívhöz szóló dalt persze a legnagyobb élvezettel hallgatta a közönség és természetesen, hogy ennél a pontnál is hosszasan tapsolt. A zajos tapsot aztán a „Nyári estén” kezdetű népdal elneklésével viszonzották. Az éneket zongorán Thurszky Janosné kísérte.

Mindzek után pedig a műkedvelői előadás következett. Színre hozták a „Hármas szövetség” c. egyfelvonásos vígjátékot. Három szerep és csak egy férfi szerep van a darabban. Előbbiek Vass Anna (Proská), Friedmann Rozika (Olga) és Nikelsz Ilona (Kamilla) adták, utóbbi pedig Breicha János (Zoltán). Az előadás úgy ment, ahogy csak kívánni tudták. Meglátszott, hogy jól átgondolták és átmentelték a szerepüket. Vass Annát, akinek csipős ironiával átszótt hatásos szerep jutott, még a nyílt színen is megtapsolták. Egészen otthoniasan viselte magát a „világot jelentő” színtal deszkákon. Friedmann Rozika szende, komoly magatartású, de komolyságában is kedves alak volt. Hasonló megjelenés volt a szövetségeseik harmadika, Nikelsz Ilona is, akinek úgy látszik a természete is egészen a komoly gondolkozású Kamillához illett. Az ő Kamillája igen rokon színes volt.

Breicha János, aki különben — úgy tudjuk — a rendezésben is nagy terhet viselt, mindvégig teljes odaadással szavaltá hosszú szerepét és méltán osztozott a darab végén hosszan és ismételtlen fölhangzott tapsokban.

Ugy a zenei résznek, mint a vígjátékúak női előadói valamennyien csinos bokrétát kaptak a közönség soraiból.

Az előadás után — talán mondanunk se kell — tánc következett.

A színpad kiállítása kitűnően sikerült. Csinos és izléses volt. Ez is nagy dolog ott, ahol különben szín ház niucsen.

Az előadás jövedelme játékony célra megy, a létesítendő óvoda alapjára. A felülfizetésekkel együtt csinos kis összeg jut erre a célra, mert úgy tudjuk, a költségek legnagyobb részét áldozatkész mecenások viselték, a közönség pedig még a zombori színházban is imponált volna, olyan szép számból állott.

Ezen sorokkal kapcsolatban örömmel említjük meg azt is, hogy az óvodai mozgalommal kapcsolatban egy nemes gondolkozású és áldozatkész színtal földbirtokos, Szuppek Béla, ezer frtot ajánlott föl arra a célra, hogy Szóntán apácák vezetése alatt leányiskola létesíttessék. Természetesen, hogy a nagylelkű adakozás általános örömet szült a közönségben.

Baja — Újvidék.

— Az új vasut megnyitása. —

Rövid két hét választ immár csak el attól a naptól, amidőn a közforgalomnak át lesz adva a Bajától Újvidékig kiépített vasutvonal.

Lehetetlen, hogy örömlünk ne fejezzük ki az új vasutnak megnyitása fölött. Mérhetlen sok előny háramlik vármegyénk közgazdasági és kereskedelmi érdekeire ezen vasutnak létesítése által. Vármegyénknek a szívet szeli keresztül s összekapcsol két határpontot.

A vasutvonal immár teljesen el van készítve. Az óriási mű elkészítése aránylag igen rövid időt vett igénybe. Gferer vállalkozó az embereivel igen gyors, e mellett azonban — mint halljuk — mindenben kifogástalan munkát végzett.

Szeptember hó 10-én veszi kezdetét a vasutvonalnak műtanrendőri bejárása. Ezen hivatalos aktust egy bizottság végzi, amelynek vezetője Képpessy miniszteri osztálytanácsos. A bizottságban képviselve lesznek: a vasuti főfelügyelő, a vasuti déli üzletvezetőség, a vármegye, az érdekeltség és az építési vállalat.

A bizottság 10-én reggel indul el Bajáról s aznap a zomborig terjedő vonalat vizsgálja meg. Zomborban fognak éjjelezni s 11-én reggel tovább folytatják utjukat le egészen Újvidékig.

Szeptember hó 12-én tehát megindul az első vonat!

Ujdonságok.

Adomány. A kalocsai érsek az október 5—7-én Baján rendezendő gyümölcsészeti kiállítás céljaira és a kiállítók díjazásának előmozdítására a bajai Gyümölcsészeti Egyesületnek 100 koronát adományozott.

Beszámoló beszéd. Az ó-kanizsai kerület országos képviselője Tompa Antal szeptember hó 1-én, midőn O-Kanizsán búcsú s vásár leend, megérkezik beszámolót tartani. Hir szerint több képviselő a különböző fractiókból, mint Ugron Gabor, Meszlényi Lajos, Bartók L., Sima Ferenc, Szabó László elkisérék őt utjában.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város közönsége e hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott. Egyetlen tárgya volt a regále bérlet ügye. Tudjuk, hogy a város fogyasztási és italméresi adóját ismét berbeadják. Minthogy pedig első sorban a városnak kell ajánlatot tennie, összeült a törvényhatósági bizottság. A városnak a mult bérletből rendelkezésre álló adatai alapján elhatározta a közgyűlés, hogy 95,000 frt évi bért fog fölajánlani. Ezt az összeget már a mult bérlet alkalmával is megajánlotta a város, de akkor a kincstár nem fogadta el.

1000 frtos adomány Szónta község katholicus közönségének egyik legfőbb vágya, hogy apácánének vezetése alatt leányiskolájuk legyen. Ezt az ügyet

az ottani intelligencia maga karolta föl, a minek egyik legfényesebb jele az, hogy a napokban Szuppek Béla ottani földbirtokos erre a célra ezer forintot alapítványt ajánlott föl. Kétségtelen, hogy a község jómódu lakosai buzdulnak a nemes példán és töltik telhető módon szintén hozzá fognak járulni az ügy megvalósításához. Ugy halljuk, hogy egy küldöttséget is készítenek Kalocsára meneszteni a végből, hogy áldott lelkű főpásztorunk támogatását is kinyerjék. Hajlandók ők megtenni mindent, mire képesek, de legfőbb reményesgük mégis a Császa György kalocsai érsek segítségében van.

A zombori állami főgimnáziumban a tanulóknak az 1895—96-ik tanévre való utólagos felvétele f. é. szeptember 1., 2. és 3-án eszközöltetik (reggeli 8—12-ig), a) az iskolai, b) születési és c) első, illetőleg újraoltási bizonyítvány alapján. — Szeptember 4-én lesz a „Veni Sancte” (reg. 1/2-9-kor). A felvételi, javító- és pótló vizsgálatok napjai: szept. 1., 2. és 3. — Az egész évi tandíj 30 frt, mely összeg miniszteri intézkedés értelmében négy részletben fizethető. A felvételi díj 4 frt, azonkívül az ifj. könyvtárra 50 kr, az évvégi Ertesítőért 1 frt, a zene tanításáért havi 2 frt, a gyorsírástért évi 5 frt, a francia nyelv tanításáért havi 1 frt fizetendő. — Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője köteles kijelenteni (Rendtart. 7. §) vajjon fia az 1890. évi XXX. t. c. értelmében fogja-e tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a pótló tárgyakat, melyek a következők (Törv. 2. §): a) magyar irodalom bővebb megismertetése, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvonala; b) a rajz (mertani és szabadkezi elemekkel), mely tantárgyak az illető tanulóra nézve kötelezők. (Törv. 1. §) Zombor, 1895. augusztus 26-án. Az állami főgimnázium igazgatósága.

Fényes ováció. Topolyai levelezőnk írja folyó hó 22-iki kelettel: Topolya városának közönsége lelkes fogadtatásban részesítette a kolozsvári tüzoltói kongresszuson első díjjal kitüntetett — ma bazeérkezett önkentes tüzoltóinkat. Dr. Cziraky Gábor ügyvéd tegnap este előfutarként hozta a győzelem örömhírét és szerény lakosságunk azonnal hozzáfogott házaiknak feldíszítéséhez. Majdnem minden házon a főutcában volt nemzeti lobogó. Ma délben óriási tömegben hullámzott a nép ki a vasuti indobázhoz. Egyik díszesebb fogat a másikat érte. A tüzoltói zenekar számos zászlóval vonult ki, sőt városunk előkelő hölgyei sem hányoztak onnan. Emberember batán állott, midőn a vonat berobogott és mikor Hadzsy doktort megpillantottak egérvérő éljenzés rázkódtatá meg a levegőt, míg benn a városban mozsárlövések dördültek. Az örömvilágások csillapultával Jedlicska Mihály közs. jegyző ekes szavakkal fűdőzölte a győztes tüzoltóságot és annak kitűnő főparancsnokát a város és lakossága nevében. Majd a tüzoltóság II. elnöke Koch Bernat takarekpénztári igazgató magvas beszédben mondott „Isten hozott!” a derek győzteseknek. Beszéde után a hölgyek díszes koszoruját nyújtá dr. Hadzsynak, ki benső meghatottságtól áthatóan mondott köszönetet a lelkes, nem remélt ovációkért. Este a főutcan minden ház ki lett világítva. Fényes faklyamenet is volt. Dr. Hadzsy barátjai és tisztelői örömetestélyt rendeztek a társaskörben.

Vásár. Szinte hihetetlen csoda történt. Zomborban vasárnap és hétfőn vásár volt és a vasár dacára nem esett az eső. Annaira hozzá vagyunk már szokva, hogy vásárainkat az eső elmossa, hogy most is vártuk, lestük az esőt. Az eső, az ég különös kegyelme folytán, ez alkalommal elmaradt. — A vásár különben csekély érdeklődés mellett folyt le.

Anyakönyvvezetői jelvény. Említettük már annak idején, hogy az anyakönyvvezetők a házasságkötések alkalmával bizonyos külső jelvényeket fognak kapni a komolyság és ünnepelesség kifejezéséül. Tegnap érkezett le a belligyminiszteről egy ilyen jelvény-minta vármegyénk alispánjához. A jelvény egy szeles nemzeti színi selyem vászallag, rajta a magyar címerrel.

A regálebérlet. Tegnap délelőtt a városbáza tanácstermében összegyűltek Zombor kocsmárosai és meszárosai, hogy a kincstár kiküldöttével a fogyasztási és italméresi adók jövő bérlete ügyében tárgyaljanak és esetleg ajánlatukat megtegyék. Ugyanekkor tette meg a város is az ajánlatát, amely mint az előző napokban tartott városi közgyűlésből tudjuk, 95,000 frt évi összeget tesz. Azt is tudjuk a közgyűlés lefolyásából, hogy a városnak nem nagy kedve van a bérlet terhé és rizi-kóját magára venni, de mert — az esetleges ráuntalásra való tekintettel — reális ajánlatot kell tennie, tehát megajánl évi 95,000 frtot a kincstár 118,000 frt előirányzatával szemben. Nagy volt azonban a meglepetés, mikor a tegnapi értekezleten a kocsmárosok és meszárosok a város ajánlata mellett hallgattak s a kincstár kiküldöttéi ezt az ajánlatot elfogadták. Ha most már a miniszterium is egy véleményben lesz a kiküldöttekkel és nem rendeli el az árverést, akkor január 1-étől ismét a város lesz az árendás.

Második közjegyzői állás Zomborban. Az igazságügyminiszter a hivatalos lap tegnapi számának közlése szerint Zomborban egy II-ik közjegyzői állást rendszeresített.

Érdekes esküvő lesz holnap, szerdán délelőtt 11 órakor a helybeli róm. kath. templomban. A város két leggazdagabb bunyevác családja lép ezzel az esküvővel rokonságba. Loógó Simon gazdag parasztbirtokos, városi törvényhatósági bizottsági tag fia, Loógó Matyas esküszik búséget Józits Teréznek, Józits Gyuka ugyan-csak gazdag parasztbirtokos leányának. Déiben a Józicséknál nagy ebéd és este a Loógóknál vacsora lesz. A város intelligenciájából is sokan, különösen városi tisztviselők és bizottsági tagok vesznek részt a két család örömnünnepén. Násznapok lesznek: Koczkar Zsigmond kir. közjegyző és Thurszky Jenő tanácsnok.

Műkedvelői előadás. A megerősített alapszabályokkal bíró ó-kanizsai műkedvelői társulat ismét élettel ad magáról, a mennyiben szeptember hó 1-én búcsú s vásár vasárnapján előadja alapítókéjének gyarapítása javára a nagyvendéglő dísztermében a „Csillag-hullás”-t.

Táncmulatság. A zombori tanuló ifjúság folyó hó 31-én a helybeli intézetek önképzőköre pénztárai javára a „Vadászkürt” szálló nagytermében zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté 8 órakor.

Törvényszéki palota Újvidéken. Újvidéken még az őszön hozzáfognak egy új törvényszéki palota építéséhez. A palota építési költségei 360,000 frtban vannak előirányozva.

Vojta Bányfi Dezső e hó 23-án megyénk főbírója.

Megyei Kekezozits körül tanúsított szeszítte.

Arle széről közönségre szükséges szobeli arle gyalas folyó órakor a tartatni.

Elje és verset eljegyzte Riza kisasszony.

Bacs lése. Lela genciaja 6 órakor a b-almasi tud. u. 5. önnepély, a új épületbe plébános megkezdődő végével a apat ur, a viharosan volt az új többen eleg Baber Lajó Arnoldra mint legelő tánc 11 óra 60 pár tan sok szép k Arnold Ava Mileva Bur Anna és Le Teréz (Baja Irén Janó Fabinsé, V Jozsefné, Imréné, Ma Molnar Joz épült vató rüen vanna ből készült épülete a kezés körül Kardos Gy ezen díszes

Elje Hortensia

Arle ról közli szolgaszem 80 kr elő zese célja versenytárg 3 órakor a tartatni.

Hal Aranka To 10 órakor boldog haz

Har tanító-egylet II. díjjal s és egyesek évi auguszt ezt követ

A családja vették ész Hosszas volt halva

Műs ság által előadás 13 vendégek órakor ked Zanyi Féli berger Gá frt, dr. Lu Ignác 1 fr 1 frt, Wu Róza 50 kr, Klansz Bálint 10

Sír plébánosok fogják le

Elte illetőségű szárnýabó E. hó 23- nyilvános melyben a szüüleg G

Nag szeritkőn s melyik e esütörtök beben piény levő szalaboglyára t nagyobb s gabona me volt olyan oltók dísz

Gy kos, e hó

Tűz képező be 21-én tűz

megye községeit, nemkülönben a különböző felekezeti papságát, hogy legyenek a társulat évdíjas tagjaivá. Végül fel kellene kérni az arra hivatott megyei intelligenciát, hogy egyesek úgy, mint testületek, a kaszinók, könyvtárak, iskolák és intézetek szintén vegyenek részt, mint rendes tagok, a társulatban.

A tagok számának növekedésével a társulat anyagi ereje bizonyára öregbednék s így a társulati Évkönyv egyes füzetei sürűbben jelenhetnének meg, sőt a régóta halogatott régészeti kutatásokat is megkezdené.

Mindaddig, míg ez meg nem történik, nem merjük hinni, hogy társulatunk akár az irodalmi, akár a régészeti téren az eddigénél nagyobb eredményeket mutathasson fel: emélfogva a társulat érdeműs főtítkárá, Grosschmid Gábor urat tisztelettel kérem, hogy a társulat újjászervezése körüli nézetét összegezni s a tenni valók megbeszélése végett e lapok hasábjain nyilvánosan előadni kegyeskedjék.

Mi részünkről készséggel hozzá fogunk szólni a dologhoz, ha ennek szükségét látjuk s reméljük, hogy megyebeli történetirő és történetkedvelő barátaink nemcsak érdeklődéssel fogják kísérni az e tárgyban fölmerülő eszmecserét, hanem ha van valami eredeti és új tervük vagy eszméjük, azt ugyanezen lap hasábjain velünk szintén közölni fogják.

Dudás Gyula dr.,
megyei tört. társ. titkár.

Felhívás Bácsország orvosaihoz!

Kartársak!

Édes mindnyájunknak benső meggyőződése, hogy egyesülnünk kell. Egy sincs közöttünk, aki nyilvános működése közben akárhánszor olyan akadályokkal nem küzdött volna és ne küzdene, melyeket csak azért nem bír legyőzni, mert az elkülönített, magában álló erő sohasem hatalmas. Mindnyájan gondolkodtunk azon segédeszközökről, melyeknek igénybevételével az önzetes és férfiasan büszke karszellem már majdnem földig hajlott zászlaját ismét régi fényében fennlobogtatnánk, azon segédeszközökről, melyekkel legyőzhetnők a tájékozatlanság, a hanyagság és a szűk látókörű kiesenyesség által az általános egészségügy útjába gördített súlyos akadályokat. Mindannyian érezzük és tudjuk, hogy odaadó működésünknek anyagi aequivalense egy kis jóakarattal és anélkül, hogy a közre nagyobb teher hármlanék, a mi javunkra fokozható; valamint azt is, hogy jövőnk abból a tökéletes bizonytalanságból, melyhez nemhogy egyenlőt, de még hasonlót sem látunk hasonló képzettségű polgártársainknál, okvetlenül ki kell ragadnunk és a magunk, valamint a köz hozzájárulásával szilárd alapokra fektetnünk.

Nem bíztatók magunkat azzal a hit reményével, hogy szerves egységgé való tömörülésünk, egy csapásra meg fogja szüntetni minden panaszuinkat és teljesíteni minden óhajtatásunkat, de hogy ezen ideális állapot idővel való eléréséhez a legelső és a legbiztosabb lépés a bács megyei összes orvosoknak egy egyesületté való szövetezése, azt senki sem tagadhatja. Ennek az egyesületnek célja és rendeltetése már a mondottakból kidomborodik. Egyelőre nagy vonásokban mutatunk a részletekre: tudománymívelő szakfélések, véleményező jelentések, egészségügyi törvények, rendeletek és szükséges újítások terén a tagtársaktól beszerzendő tapasztalatok alapján és nyugdíjintézmény.

1895. augusztus 22-én Szabadkán a megyei, szabadkai, újvidéki és zombori tisztí főorvosok közreműködésével a trachomatofolyamon megjelent kartársak a Bács Bodrogh megyei orvosi egyesületet megalakították. Megvalósították az alapszabályokat kidolgozó bizottságot, mely Pavlovits megyei főorvos vezetésével fog munkálkodni és egy folyó év októberben a megye székhelyén tartandó közgyűlésnek bemutatja a kész tervezetet, hogy ott az egyes pontokat kellően megvitva, az elfogadottakat a magas kormány elé terjeszthesse.

Ugyanakkor és ugyanott elhatározatott, hogy a városi kartársakat hírlapok útján szőlítjük fel a belépésre, (ez a jelen sorok közvetlen célja), a vidékieket pedig járásorvosok útján.

Nem tételeztük fel senkiről, hogy a belépéstől vonakodnak, mert ez egyenes sértés volna, a kevesebb jól situáltak saját jól felfogott érdektükben lépnek be, a kedvezőbb sorsban levők pedig annál inkább, mert a többi kartársaik érdekeinek hozandó kis áldozatot meg sem erzik.

Felvételekre jelentkezhetni a megye- és városi tisztí és a járásorvosoknál. A felvételekre való jelentkezéssel együtt vagy anélkül is mindenik kartársnak jogában és szabadságában áll észrevételeit, terveit vagy óhajtatásait levelben a megyei főorvosnál, Thim József járásorvosnál Zomborban vagy Kabos Martonfalván közölni és meg lehet győződve, hogy kellő figyelemben fog részesülni.

A nagygyűlés napjait kellő időben fogjuk meghirdetni.

Hisszük, hogy megyénk minden egyes orvosára számíthatunk részint mint közreműködőre, részint mint partolóra, tehát egy derűsebb jobb jövő reményében Isten velünk és működésünkkel.

Az alapszabály kidolgozó bizottság
jegyzője.

Műkedvelői előadás Szóntán.

Aug. 24-én.

Szóntán, a szomszéd Szóntán, a hová csak bucsura járt mulatni a szomszéd községek intelligenciája, műkedvelői előadást rendeztek.

Nagy szó ez, mert Szóntán még sohasem rendeztek műkedvelői előadást. Tehát az elsőn átestek, megtörték az utat s most már kétségtelen, hogy ezután nemcsak a bucsui lesznek nevezetesek Szóntának, hanem a műkedvelői előadásai is.

Szavaltat, zongorajáték, ének és egy egyfelvonásos vígjáték képeztek az első est programját.

Gräber Béla tanuló elszavalta Petőfi Sándor „Örült”-jét s amikor a közönség zajosan tapsolta a sikerült előadást, ráadásul elszavalta ugyancsak Petőfinék „Ebed után” című komikus költeményét is.

Ezek után Thurszky Janosné és Fritsche Gyuláné zongorához ültek és négykézre előadták Mascagni Cavalleria rusticá-jának nyitányát. A siker persze igen zajos volt, úgy hogy a körülben is kellemes zenéjű darabot kénytelenek voltak megismételni. Finom érzéssel és nagy műgúddal játszottak, úgy hogy a legkényesebb zenei izlés is a legnagyobb dicséret szavaival emlékezhet meg művészi művora emelkedett játékaikról.

Következett egy kettős ének zongorakísérettel. Fritsche Janosné és Fritsche Gyula énekeltek Kouti Királyfogasából egy kettőt. Fritsche Janosnénak igen rokonszenves, tiszta, lágy hangja van; Fritsche Gyula hangja pedig igazi kellemes csengésű érces bariton, amilyen különösen a magyar népdalok éneklésére olyan kiválóan alkalmas. A „Graudanak szép virága” kezdetű szívhöz szóló dalt persze a legnagyobb élvezettel hallgatta a közönség és természetesen, hogy ennél a pontnál is hosszasan tapsolt. A zajos tapsot aztán a „Nyári estén” kezdetű népdal éneklésével viszonyozták. Az éneket zongorán Thurszky Janosné kísérte.

Mindzek után pedig a műkedvelői előadás következett. Színre hozták a „Hármas szövetség” c. egyfelvonásos vígjátékot. Három nőszerep és csak egy férfiszerep van a darabban. Előbbiek Vass Anna (Proskál), Friedmann Rozika (Olga) és Nikelsz Ilona (Kamilla) adták, utóbbit pedig Breicha János (Zoltán). Az előadás úgy ment, ahogy csak kívánni tudták. Meglátszott, hogy jól átgondolták és átmentek a szerepeiket. Vass Annát, akinek csipős ironiával átszótt hatásos szerep jutott, még a nyílt színen is megtapsolták. Egészen otthoniasan viselte magát a „világot jelentő” színtel deszkákon. Friedmann Rozika szende, komoly magatartású, de komolyságában is kedves alak volt. Hasonló megjelenés volt a szövetségesek harmadika, Nikelsz Ilona is, akinek úgy látszik a természete is egészen a komoly gondolkozású Kamillához illett. Az ő Kamillája igen rokon színeves volt.

Breicha János, aki különben — úgy tudjuk — a rendezésben is nagy terhet viselt, mindvégig teljes odaadással szavaltá hosszú szerepét és méltán osztozott a darab végén hosszan és ismételtlen fölhangzott tapsokban.

Ugy a zenei résznek, mint a vígjátékunk női előadói valamennyien csinos bokrétát kaptak a közönség sorából.

Az előadás után — talán mondanunk se kell — tánc következett.

A színpad kiállítását kitűnően sikerült. Csinos és izléses volt. Ez is nagy dolog ott, ahol különben szín ház niucsen.

Az előadás jövedelme játékon célra megy, a létesítendő óvoda alapjára. A felülfizetésekkel együtt csinos kis összeg jut erre a célra, mert úgy tudjuk, a költségek legnagyobb részét áldozatkész mecenások viselték, a közönség pedig még a zombori színházban is imponált volna, olyan szép számból állott.

Ezen sorokkal kapcsolatban örömmel említjük meg azt is, hogy az ovodai mozgalommal kapcsolatban egy nemes gondolkozású és áldozatkész színtel földbírtokos, Szuppek Béla, ezer frtot ajánlott föl arra a célra, hogy Szóntán apácák vezetésével leányiskola létesíttessék. Természetesen, hogy a nagylelkű adakozás általános örömet szült a községben.

Baja — Ujvidék.

— Az új vasút megnyitása. —

Rövid két hét választ immár csak el attól a naptól, amidőn a közforgalomnál át lesz adva a Bajától Ujvidékig kiépített vasutvonal.

Lehetetlen, hogy örömmel ne fejezzük ki az új vasutnak megnyitása fölött. Mértelen sok előny hármlék vármegyénk közgazdasági és kereskedelmi érdekeire ezen vasutnak létesítése által. Vármegyénknek a szívet szeli keresztül s összekapcsol két határpontot.

A vasutvonal immár teljesen el van készítve. Az óriási mű elkészítése aránylag igen rövid időt vett igénybe. Gferer vállalkozó az embereivel igen gyors, e mellett azonban — mint halljuk — mindenben kifogástalan munkát végzett.

Szeptember hó 10-én veszi kezdetét a vasutvonalnak műtanrendőri bejárása. Ezen hivatalos aktust egy bizottság végzi, amelynek vezetője Képpsy miniszteri osztálytanácsos. A bizottságban képviselve lesznek: a vasuti főfelügyelő, a vasuti déli üzletvezetőség, a vármegye, az érdekeltség és az építési vállalat.

A bizottság 10-én reggel indul el Bajáról s aznap a zomborig terjedő vonalat vizsgálja meg. Zomborban fognak éjjelezni s 11-én reggel tovább folytatják útjukat le egész Ujvidékig.

Szeptember hó 12-én tehát megindul az első vonat!

Ujdonságok.

Adomány. A kalocsai érsek az október 5-7-én Baján rendezendő gyümölcsészeti kiállítás céljára és a kiállítók díjazásának előmozdítására a bajai Gyümölcsészeti Egyesületnek 100 koronát adományozott.

Beszámoló beszéd. Az ó-kanizsai kerület országos képviselője Tompa Antal szeptember hó 1-én, midőn O-Kanizsán búcsú s vásár leend, megérkezik beszámolót tartani. Hir szerint több képviselő a különböző fraktiókból, mint Ugron Gábor, Meszlényi Lajos, Bartók L., Sima Ferenc, Szabó László elkisérlik őt útjában.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város közönsége e hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott. Egyetlen tárgya volt a regále bérlet ügye. Tudjuk, hogy a város fogyasztási és italmérségi adóját ismét berbeadják. Mintbogy pedig első sorban a városnak kell ajánlatot tennie, összeült a törvényhatósági bizottság. A városnak a mult bérletből rendelkezésre álló adatai alapján elhatározta a közgyűlés, hogy 95,000 frt évi bért fog fölajánlani. Ezt az összeget mar a mult bérlet alkalmával is megajánlotta a város, de akkor a kincstár nem fogadta el.

1000 frtos adomány Szónta község katholicus közönségének egyik legfőbb vágya, hogy apácáknak vezetésével leányiskolájuk legyen. Ezt az ügyet

az ottani intelligencia maga karolta föl, a minek egyik legfényesebb jele az, hogy a napokban Szuppek Béla ottani földbírtokos erre a célra ezer forintot alapítványt ajánlott föl. Kétségtelen, hogy a község jómódu lakosai buzdulnak a nemes példán és töltik telhető módon szintén hozzá fognak járulni az ügy megvalósításához. Ugy halljuk, hogy egy küldöttséget is készítenek Kalocsára menesztetni a végül, hogy áldott lelkű főpásztorunk támogatását is kinyerjék. Hajlandók ők megtenni mindent, mire képesek, de legfőbb reményeségük mégis a Császkai György kalocsai érsek segítségével van.

A zombori állami főgimnáziumban a tanulóknak az 1895-96-ik tanévre való utólagos felvétele f. é. szeptember 1., 2. és 3-án eszközöltetik (reggeli 8-12-ig), a) az iskolai, b) születési és c) első, illetőleg újratalálási bizonyítvány alapján. — Szeptember 4-én lesz a „Veni Sancte” (reg. 1/2-9-kor). A felvételi, javító- és pótló vizsgálatok napjai: szept. 1., 2. és 3. — Az egész évi tandíj 30 frt, mely összeg miniszteri intézkedés értelmében négy részletben fizetendő. A felvételi díj 4 frt, azonkívül az ifj. könyvtárra 50 kr, az évvégi Ertesítőért 1 frt, a zene tanításáért havi 2 frt, a gyorsírásért évi 5 frt, a francia nyelv tanításáért havi 1 frt fizetendő. — Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője köteles kijelenteni (Rendtart. 7. §.) vajjon fia az 1890. évi XXX. t. c. értelmében fogja-e tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a pótló tárgyakat, melyek a következők (Törv. 2. §.): a) magyar irodalom bővebb megismertetése, kapcsolatban a görög remekművek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvonala; b) a rajz (mertani és szabadkezi elemekkel), mely tantárgyak az illető tanulóra nézve kötelezők. (Törv. 1. §.) Zombor, 1895. augusztus 26-án. Az állami főgimnázium igazgatósága.

Fényes ováció. Topolyai levelezőnk írja folyó hó 22-iki kelettel: Topolya városának közönsége lelkes fogadtatásban részesítette a kolozsvári tüzoltói kongresszuson első díjjal kitüntetett — ma bazeérkezett önkéntes tüzoltóinkat. Dr. Cziraky Gábor ügyvéd tegnap este előfutarként hozta a győzelem örömhírét és szerény lakosságunk azonnal hozzáfogott házaiknak feldíszítéséhez. Majdnem minden házon a főutcában volt nemzeti lobogó. Ma délelőn óriási tömegben hullámozott a nép ki a vasuti indobázhoz. Egyik díszesebb fogat a másikat érte. A tüzoltói zenekar számos zaslóval vonult ki, sőt városunk előkelő hölgyei sem hiányoztak onnan. Emberember batán állott, midőn a vonat berobogott és mikor Hadzsy doktort megpillantották egérvérő éljenzés rázkodtatta meg a levegőt, míg benn a városban mozsárlövések dördültek. Az örmíváltságok csillapultával Jedlheska Mihály közs. jegyző ekes szavakkal fűzőzte a győztes tüzoltóságot és annak kitűnő főparancsnokait a város és lakossága nevében. Majd a tüzoltóság II. elnöke Koch Bernat takarekpénztári igazgató magvas beszédben mondott „Isten hozottat” a derek győzteseknek. Beszéde után a hölgyek díszes koszorút nyújtá dr. Hadzsynak, ki benső meghatottságtól áthatóan mondott köszönetet a lelkes, nem remélt ovációért. Este a főútcán minden ház ki lett világítva. Fényes faklyamenet is volt. Dr. Hadzsy barátjai és tisztelői örömetestélyt rendeztek a társaskörben.

Vásár. Szinte hihetetlen csoda történt. Zomborban vasárnap és hétfőn vásár volt és a vásár dacára nem esett az eső. Annóra hozzá vagyunk már szokva, hogy vásárainkat az eső elmossa, hogy most is vártuk, lestük az esőt. Az eső, az ég különös kegyelme folytán, ez alkalommal elmaradt. — A vásár különben csekély érdeklődés mellett folyt le.

Anyakönyvvezetői jelvény. Említettük már annak idején, hogy az anyakönyvvezetők a házasságkötések alkalmával bizonyos külső jelvényeket fognak kapni a komolyság és ünnepelesség kifejezésül. Tegnap érkezett le a belügyminiszteről egy ilyen jelvény-minta vármegyénk alispánjához. A jelvény egy szeles nemzeti színi selyem vászallag, rajta a magyar címerrel.

A regálebérlet. Tegnap délelőtt a városbáza tanácsstermben összegyűltek Zombor kocsmárosai és meszárosai, hogy a kincstár kiküldöttével a fogyasztási és italmérségi adók jövő bérlete ügyében tárgyaljanak és esetleg ajánlatukat megtegyék. Ugyanezért tette meg a város is az ajánlatát, amely mint az előző napokban tartott városi közgyűlésből tudjuk, 95,000 frt évi összeget tesz. Azt is tudjuk a közgyűlés lefolyásából, hogy a városnak nem nagy kedve van a bérlet terhére és rizikóját magára venni, de mert — az esetleges rántásra való tekintettel — reális ajánlatot kell tennie, tehát megajánl évi 95,000 frtot a kincstár 118,000 frt előirányzatával szemben. Nagy volt azonban a meglepetés, mikor a tegnapi értekezleten a kocsmárosok és meszárosok a város ajánlata mellett hallgattak s a kincstár kiküldöttéi ezt az ajánlatot elfogadták. Ha most már a miniszterium is egy véleményben lesz a kiküldöttekkel és nem rendeli el az árverést, akkor január 1-től ismét a város lesz az árendás.

Második közjegyzői állás Zomborban. Az igazságügyminiszter a hivatalos lap tegnapi számának közlése szerint Zomborban egy II-ik közjegyzői állást rendszerezített.

Érdekes esküvő lesz holnap, szerdán délelőtt 11 órakor a helybeli róm. kath. templomban. A város két leggazdagabb bunyevác családja lép ezzel az esküvővel rokonságba. Loógy Simon gazdag paraszbtirtokos, városi törvényhatósági bizottsági tag fia, Loógy Matyas esküszik hűséget Józits Teréznek, Józits Gyuka ugyan-csak gazdag paraszbtirtokos leányának. Délelőn a Józicséknál nagy ebéd és este a Loógyéknál vacsora lesz. A város intelligenciájából is sokan, különösen városi tisztviselők és bizottsági tagok vesznek részt a két család örömnepén. Násznapok lesznek: Koczkar Zsigmond kir. közjegyző és Thurszky Jenő tanácsnok.

Műkedvelői előadás. A megerősített alapszabályokkal bíró ó-kanizsai műkedvelői társulat ismét életjel ad magáról, a mennyiben szeptember hó 1-én búcsú s vásár vasárnapján előadja alapjátékjének gyarapítása javára a nagyvendéglő díszstermben a „Csillaghullás”-t.

Táncmulatság. A zombori tanuló ifjúság folyó hó 31-én a helybeli intézetek önképzőkörre pénztárai javára a „Vadászkürt” szálló nagytermben zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté 8 órakor.

Törvényszéki palota Ujvidéken. Ujvidéken még az őszön hozzáfognak egy új törvényszéki palota építéséhez. A palota építési költségei 360,000 frtban vannak előirányozva.

Vojt
Bánffy De
é hó 23-án
megyénk
Meg
Kekezo
körül tanu
szesítette.

Arle
széről kö
évre szük
szobeli ar
gyalas fol
órákor a
tartatni.

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Elje
és verset
eljegyzte
Riza kisass

Bacs

Ile
lése. Lela
genéja 10
6 órakor a
b. almasi t
d. u. 5. ór
ünnepele,
uj építelt
plébanos
megkezdő
végével ve
apat ur, a
viharosan t
volt az uj
tökbén elg
Baber Laj
Arnoldra t
mint legol
tanc 11 ór
60 pár ta
sok szép k
Arnold A
Mileva (B
Anna és J
Teréz (Baj
Iren (Jan
Fabisné, V
Józsefné, V
Imréné, M
Molnar J
épült val
rüen vanna
ból készü
építlete a
kezes könt
Kardos Gy
ezen dísz

Vojnits István a miniszterelnöknél. Bánffy Dezso báró miniszterelnök budavari palotájában e hó 23-án ebédelt, melyre hivatalos volt vármegyénk főispánja is.

Megjuttalmazott jegyző. A vármegyei alispán Kekezevits Matyas gloszant jegyzőt az utadó behajtása körül tanúsított tevékenységeért 30 frt jutalomban részesítette.

Arlejtés. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közbirre tétetik, miszerint a város részére 1896. évre szükséges irodai szerek biztosítása iránt megtartandó szóbeli árlejtéssel kapcsolatos zárt ajánlati versenytárgyalás folyó 1895. évi augusztus hó 29-én délután 3 órakor a város háza kisebb tanácstermében fog megtartatni.

Eljegyzés. Dr. Osterstetzer Ignác okl. tisztí orvos és verseci gyákorló és cs. és kir. tartalékos katonarvos eljegyezte Schöffler Samu helybeli polgártársunk leányát, Riza kisasszonyt.

Bács-Almási kaszinó épület felszentelése. Lélekemelő ünnepélyt ült B. Almás község intelligenciája folyó hó 20-án, mert ezen a napon volt esti 6 órakor az újonnan épített kaszinó felszentelése, — b. almási tudósaink a következőleg írja le az ünnepélyt: d. u. 5 órakor 20 mozsarlövessel vette kezdetét az ünnepély, pont 6 órakor megjelent a zászlókkal díszített új épületbe fényes segédlettel Kovachich Máté apatplébános — hol őt az egybegyűlt nagy közönség várta, megkezdődött az egyházi ünnepélyes aktus, melynek végül valóban hazafias beszédet mondott a felszentelő apat ur, amelyet az egybegyűlt nagy közönség sokszor viharosan megjelzett; 8 órakor 200 terítékű bankett volt az új épület nagytermében — amely a felkötöttökben elég gazdag volt. Arnold Antal elnök a királyra, Babér Lajos versecben a vendégekre, Sterk József Arnoldra mint elnökre, Bedies Kovachich járásbíróra mint legbübb részvényesre, stb. emelték poharukat. A tánc 11 órakor kezdődött és reggel 8 órakor végződött, 60 pár táncolta a negyest a szép virágkoszorúból a sok szép közlül kiltintek: Verner nővérek, Száll nővérek, Arnold Aranka, Szűcs Ida (Jankováról), Gyeorgyevics Mileva (Bajáról), Sterk Laura, Babér Böske, Reicheld Anna és Leona, Rehak Margit, Földi Teresi, Latinovits Teréz (Bajáról), Nagel Matild (Kunbajáról), Husovics Irén (Jankováról), továbbá Kovachich Janosné, Scherer Fabisné, Vernerne, Arnold Antalné, Szűcs Lajosné, Sterk Józsefné, Babér Lajosné, Bordoensné (Bajáról), Kamarás Imréné, Márton Gezané, Gyeorgyevicsné, Szöll Jozsefné, Molnár Jozsefné, Bedovics Martonné, stb. A kaszinó épület valóban elég csinos, térs helyisége igen celszerűen vannak berendezve — az épület igen szolid anyagból készült, úgy hogy B. Almás egyik legesinosabb épülete a kaszinói épület. Elismerést érdemel az építkezés körüli fáradozó és önfeláldozó, tevékenységeért Kardos György bírtokos, kinek vezetése mellett épült ezen díszes két palota.

Eljegyzés. Lovassy Ödön eljegyezte Borovszky Hortensia kisasszonyt Pivnicáról.

Arlejtés. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közbirre tétetik, miszerint a városi rendőrök és szolgazemélyzet részére 1896. évre szükséges 3236 frt 80 kr előirányzott ruhaneműk és szerelvények beszerzése céljából szóbeli árlejtéssel kapcsolatos zárt ajánlati versenytárgyalás folyó évi augusztus hó 29-én délután 3 órakor a város háza kisebb tanácstermében fog megtartatni.

Halálozás. Rekvényi Imréné szül. Feliczides Aranka Topolyán folyó évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor rövid, de kínos szenvedés után életének 31-ik, boldog házasságának 7-ik évében jobbletre szenderült.

Hangverseny. A „Bács-Tiszavidéki r. kath. tanító-egylet“ évi közgyűlése alkalmából az Újvidéken II. díjjal kitüntetett „O-Becsei Polgári Magyar Dalkör“ és egyesek szíves közreműködésével B. Topolyán, 1895. évi augusztus 27-én jótékony célra nagy hangversenyt és ezt követőleg táncestélyt rendez.

A kutba fult. Bergmann Lőrinc madarasi lakos családjával délutáni oszonnáját költötte el, mialatt azt vették észre, hogy 3 éves Lőrinc nevű fiuk hiányzik. Hosszas keresés után megtalálták a kutban, de már meg volt halva.

Műkedvelői előadás. A bács bresztováci ifjúság által f. hó 11-én tartott jótékony célú műkedvelői előadás fényesen sikerült, a számosan megjelent látogató vendégek általános tetszését keltette fel és reggeli 6 órakor kedélyes táncmulatsággal végződött. Felülfizettek: Zanyi Felix 1 frt 50 kr, Martin József 1 frt, Ranschenberger Gyula 1 frt, Zanyi Károly 1 frt, Zanyi Lajos 1 frt, dr. Rudy Béla 1 frt, Bach János 1 frt, Csepella Ignác 1 frt, Stumpfögger György 1 frt, Gundy Henrik 1 frt, Würtz Pál 1 frt, Sebütz Nándor 50 kr, Kvanduk Róza 50 kr, Homolka Ferenc 50 kr, Pastyik Elek 50 kr, Klanszky Nándor 50 kr, Klopka Pál 20 kr, König Bálint 10 kr, N. N. 10 kr. A műkedvelők ez uton nyilvánítják hálás köszönetüket.

Siremlék. Szulik József, volt ó becei prépostplébánosnak impozáns siremlékét szeptember hó 23-án fogják leleplezni.

Eltűnt közhonvéd. Orban György mélykúti illetőségű szabadkai közhonvéd ezélt 8 nappal a kaszárnyából eltűnt és hollétét sehol sem bírták feltalálni. F. hó 23-án pénteken reggel az „Arany János“ utcai nyilvános kútból egy közhonvéd hulláját huzták ki, melyben az eltűnt Orban Györgyre ismertek. Orban valószínűleg öngyilkosságot követett el. A vizsgálat folyik.

Gordon hangverseny. Gordon Károly, a világhírű orosz tenorista vasárnap d. u. Palicson hangversenyt tartott.

Nagy tűz Moholon. A moholi vásártéren levő szerűtkön a libapásztorok játszadoztak, játékközben valamelyik cigarettára gyújtott s azt büszkén el is dobta esztűrtökön délután ugy 4 óra tájban. A cigarettá, melyben picinyke parázs rejtézet, meggyújtotta a közelében levő szalmakazalt s így a tűz kazalról kazalra, boglyáról boglyára terjedt s nem sokára mintegy 180 kisebb-nagyobb szalma és pelyva rakás égett. Szerencse, hogy gabona már azon a részen nem volt, s így a kár nem volt olyan jelentékeny, mint lett volna különben. A tűzoltók dicséretes buzgalommal lokalizálták a tüzet.

Gyászhir. Kovacsits Emil, szabadkai földbírtokos, e hó 22-én életének 72. évében elhunyt.

Tüzeset. Gergely Benó bajai lakosnak tulajdonát képező bérház nádas tetőzetén a kémény mellett f. hó 21-én tűz ütött ki, mely a tetőt elhamvasztotta.

A tandijmentesség elnyerésére és elvesztésére vonatkozó miniszteri intézkedés. (1895. évi 40.201. sz. a kelt miniszteri rendelet.) 1. A tandij fizetése alól való felmentést a felmenthető tanulók a miniszteri számvevőség által minden egyes intézetre nézve külön kiszámított átlagos százalékanak határáig, a tanári-tisztület meghallgatása mellett, az intézet igazgatója adja meg. A százalék egész évi egész felmentésekben van kiszámítva, a tényleges felmentést azonban a megszabott százalék arányában nemcsak a tandij egész összegére, hanem a tandij felére is kiterjedhet. 2. Azon tanulók, kik már az előbbi évekből fel vannak mentve a tandij fizetésétől, a megállapított százalékba beszámítandók, valamint beszámítandók az oly tanulók is, kik mint tandijmentesek más intézetből léptek át. 3. A tandij fizetése alól nem menthető fel az oly tanulók, kik nem képesek szegénységüket, vagy legalább vagyontalanságukat igazolni, nem menthető fel továbbá azok a tanulók sem, kik az előbbi tanév, illetőleg időszak végén az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbé szabályszerű“ érdemjegyet kaptak, vagy a felsőbb osztályba való fellepésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen“ előmenetelt tanúsítottak; valamint azok sem, kiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegyük, de több volt az „elégséges“, mint a „jeles“ és „jó“ érdemjegyük. 4. Oly szűllők gyermekei, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiut gimnáziumban vagy realskolában, avagy polgári iskolában, tudomány egyetemén vagy műegyetemen, avagy hasonló intézetben tanítatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandij felének elengedésére, és a fel tandij alól fel is mentendők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg értesítőjük a kellekeknek megfelel. 5. Magántanulók a tandij fizetése alól az igazgató által fel nem menthető, s ily tanulóknak kivételes esetekben való felmentése a vallás- és közoktatásügyi miniszternek van fenntartva. A felmentés, ha az illető miniszteri rendelet másképp nem intézkedik, csak az illető tanévre szól, a melyről a tanuló magánvizsgálatot akar tenni. 6. Tandijmentességet írásban kell kérni, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála beuyjtandó szabályszerű folyamodvány alakjában. A folyamodványhoz melléklendő szegénységi bizonyítvány, melynek egy évnél nem szabad régebbnek lennie, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetőleg időszakai értesítő. 7. Megjegyzendő, hogy középiskolai, felsőbb leányiskolai tanárok és iskolaszolgák, továbbá polgári iskolai és népiskolai tanítók fiai folyamodványukat szegénységi bizonyítvánnyal felszerelni nem kötelesek. 8. Folyamodvány minden tanévben kétszer lehet, szeptember 10-ig és február 10-ig.

Trachoma kurzus. Szabadkán a II. trachoma kurzus szombaton vette kezdetét s egy hétig fog eltartani.

Gyilkosság. Sági György ó becei legény szerelmi féltékenységből este az utcán megleste vetélytársát, Simovits Ferencet s egy bottal úgy ütötte fejbe, hogy Simovits másnap meghalt. A gyilkost elfogták.

A zsebtolvaj esete. Ismert alakja a zombori rendőrségnek az a cigányasszony, a ki rendszerint csak a Roza névre hallgat és a ki legalább minden vasárkor hurokra kerül. Vasárnap is a nyomában járó rendőrök akkor csípték nyakon, amikor egy embernek a pénztárcáját huzta ki a zsebéből. Dulakodás közben a pénztárca kiesett a kezéből és vagy 6—7 frt esett ki belőle. A tulajdonos azt összeszedte és halálkódva távozott. Rozát meg bevitték a városháza egyik büvös szobájába. Érdekes módon szabadult ki innen a rendőrség vendége. Az asszony abban a kívülről is látható állapotban leledzett, amelyet a Parádicsom Évjaja is csak úgy szemleltsítve sugott meg Ádámnak. Tegnap a rendőrök jelentették, hogy a vendég erősen jajgat, nyughatatlan, haza kívánkozik, mert... A főkapitány, akinek már most a panaszot kellett volna keresnie, ha a tolvajlás ügyét tovább akarta volna firtatni, — mit tegyen? — kiengedte a jómadarat. Vajjon aztán a Roza csakugyan gyarapította e egy numerussal az emberiséget, vagy pedig újra préda után nézett a vásárbán?

Veszélyes verekedés. Vasárnap éjjel, amint a Bánát városrészen, hazafelé tartott Antunits Matyas mesterlegény, három másik legénnyel találkozott. Valószínű, hogy mindhárom rózsaszímben látták már a világot, mert csakhamar verekedésre került a sor. Antunits Matyas véresen maradt a csatatéren, összeszurkálta őt a három tagból álló ellenségé vált csapat. Kik voltak a hősök? Nem tudni. Antunits Matyas életben maradt.

Álmatlanság. Telek Simon bács-martonsi lakos álmatlanságban szenvedett. Ezen baja mellett megvolt az a jó tulajdonsága is, hogy szerette azt, a mi a másé. Ezen tulajdonsága már subanc korában tettekre ösztönözte. Így a többek közt egy izraelita polgártársunktól megszöktetett vagy három oldalszalont, úgy gondolkodván, hogy azok csak „köröszténynek“ van jussa. Szabad napjaiban Kovács Máté szomszédjával polgári jogait gyakorolta a kaszinóban, a piaci gyűllhelyen. Jó mondások után be-benéztek a Lengyel-féle boltba egypár kupica palinkára. Egy ily alkalommal azt mondta Máté szomszéd Simonnak, hogy ma nem volt olyan a négykrajcáros mint máskor, itt is romlik már az ital. Simou, ki igazságos, erre azt indítványozta, hogy nem kell a Lengyel urat addig megszólalni, míg a hordót meg nem nezik. Elestenték a lakatostól kulcsait s azóta el-eljártak a pincebe iszogatni. Két év óta vitatkoztak azon, hogy romlik-e a négykrajcáros. Persze, mikor már nem bírtak megegyezni, szépen csendben haza ballagtak; az otthonvalokról sem feledkeztek el, vittek barackpalinkát, rumot, töröklyt. Mivel azonban a palinka mellé a harapni való is jó, a Gyurits-féle hentes üzletből olykor, ha régi bajuk, az álmatlanság gyötörte őket, amit értek elhordták mindent. Eletevalóságukat és jó izlésüket bizonyítja az is, hogy a lakomák utánra magyar szűz dobányt is szereztek. Folyó hó 21-én ismét éjji utjára készült a két szomszéd; nem szerették, hogy a palinkát illetőleg nézet-eltérések vannak közöttük. Magukhoz vették felszerelésüket: egy létrát, két korsót, zsakokat és két szalmavonyót. A pincében ital mellett vitatkoztak; azután, szokás szerint, meddő beszéd után, korsóikat megtöltve, indultak hazafelé. Véletlenül a leszállásból két rendőr, Szeredi Bálint és Bandin Lázó észrevették őket. A kétkéz kalmárok most futásnak eredtek. A gyors lábú örök azonban csakhamar utolérték őket. Mikor ezt észrevették, elhanyagolt mindent s visszafordulva a sulyos szalmavonyóval megtámadták a rendőröket. Ezek puskáikkal fogták fel tüskéiket, melyek oly erősek voltak, hogy az acél szuronytató teljesen elgörbült. Most birokra került

a sor. Pár pernyi erős dulakodás után, megláncolva vitatkozott a két szomszéd a büvösön, hogy a négykrajcáros romlik-e? A két derék rendőr a dulakodás alatt több apróbb zuzódást szenvedett. Telek szomszéd nem vállalja, hogy palinka volt a korsójában. Azt mondja, hogy mikor megszólították azt hitte, hogy a tanító ur leste ki, hogy artézi vizet visz.

Megégett gyermek. Romanóci M. jankováci 7 éves leánygyermek az utcán végigmenve, gyufát gyújtogatott, mely alkalommal az égő gyufa teteje lepattant s szoknyájára esett, mitől ruhája tüzet fogott, a gyermek lábba borult s teljesen összeégett, mire segítségére mentek.

Művészet és irodalom.

„Röptében a Nagyvilág körül.“ A párisi nagy operának a francia metropolis képe legszébb épületének bámulatos tisztaságu fényképe nyitja meg e vállalat 9-ik füzetét, melynek másik 15 képe is egy-egy remeke a cinkográfiai művészetnek. A második kép a Stoke-Pogis temető, melyet Gray, angol költő oly szépen megénekelte. Ezt követi a bécsi parlament monumentális épülete. Utána a római óskor egyik fényes maradványa: a forum Pompejiben, melyet Tokicak, Japán fővárosának egyik bizarr utcája követ. A következő kép Valparaiso kikötőjét mutatja be, míg a tulsó lapon a honolului király kastély exotikus képeben gyönyörködhetünk az egész királyi családdal együtt. Majd Omár mesetteje Jeruzsálemben, egy queretário aqueductus és a párisi Trocadero az előtte levő cascadeokkal és Viktoria angol királynő kedvenc lakóhelye: a Balmoral kastély festői vidéke tárul elénk. Most egy rajnai kép: a regényes Gutenfels és a történelmi nevezetességű ritkaságok boltja folytatja a sort, mely után a híres Versailles váruvar remek fényképe és Tatrafürednek, a Tatra gyöngyének természetű bemutatása következik. A füzet utolsó képe egy californiai missióház és templom romjai remek kilátással az egész tájra. — Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 krért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérbe kiadó vendéglő.

Családi körülmények miatt haszonbérbe kiadjuk 3 esetleg 6 évre az adai nagy-utcán 9-ik ö. i. szám alatt levő, saját tulajdonunkat képező, igen jövedelmező és teljesen felszerelt

vendéglő-helyiségünket,

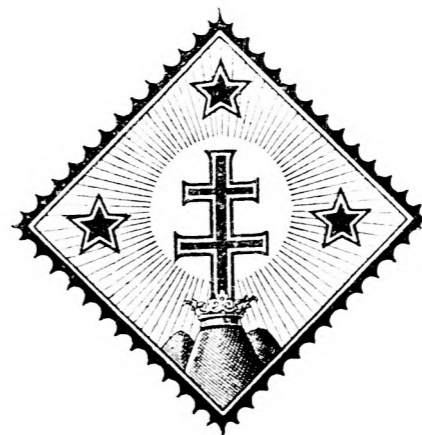
mely áll: 3 ivóteremből, 3 vendégszobából, konyha, éléskamra és 2 pincehelyiségből, a bérlo részére 3 szobabol (lakásnak), továbbá egy fakkal beültetett udvarból és fedellel ellátott kuglizó-helyiségből, és végre a hátulsó udvarban 2 löistálló, 2 raktár-helyiség, egy pince van, melyet jelenleg is vászonkereskedők bírnak haszonbérbe.

A szerződés megkötése után a vendéglő azonnal bérlo rendelkezésére bocsájtatik.

Értekezni lehet a tulajdonosoknál, hol mindenre bővebb felvilágosítást kap a személyesen megjelenő.

Adán, 1895. augusztus hó 20-án.

Bubola Ignác és neje sz. Suber Vilma.

2-szeres és 3-szoros termések

csakis mesterségesen szárított

MŰTRÁGYÁVAL

érhetők el. *—7

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA“ műtrágya-, kén- és vegyi ipar részvénytársaság képviselőlet az egész megyére elvállalta s így nemcsak készségegyel nyújt tájékozást mindenkinek a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközöli.

Ritka alkalmi vétel!

Egy nagyobb mennyiségű különféle, legkitünőbb **angol és német gyártmányu kerékpárt** vettem, melyet 50%-al a gyári áron alul adok.

!!Egy évi jótállás adatik!!

Saját javítóműhelyemben bármily gyártmányu kerékpárt javításra elfogadok.

Tisztelettel

Teltsch Gáspár.

1487. szám.
kig. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1883. XX. t. c. értelmében Veprovác község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1896. évi január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő hat évre **folyo évi szeptember hó 23-án délelőtt 9 órakor** Veprovác község házában nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonberbe fog adni.

Veprovác, 1895. évi augusztus hó 14-én.

A községi elöljáróság.

(Utánnomás nem díjazatik.) 3-3

4057. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járásba kebeleztet Kolluth községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazását képezi évi 550 forint készpénz fizetés, 1/4 telek föld haszonélvezete és természetbeni szabad lakás.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **1895. évi szeptember 4-éig** nyújtsák be. Zombor, 1895. évi augusztus hó 19-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

23572. sz.
alisp. 1895.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkák a vármegye területén szükséges 8 drb új betonos átvezeték építése, és pedig az almás-ómoroviaci törvényhatósági uton Bajmok község mellett 1 drb, a zombor-bajai uton Gara községben 1 drb, a zombor-jankováci uton Sztanisits községben 2 drb, a baja-mélykúti uton Tataháza községben és onnan Jankovác felé 2 drb, a mélykút-jankováci uton 1 drb és végre a borsód-katymári uton Borsód községben 1 drb.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánóak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árai s pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben az ezennel 105 forintban meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és **folyo évi szeptember hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyezve, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kelleket bármily tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatban ajánlattevők tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos előírásokról okmányokat tökéletesen ismerik.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok dr. Mikosevits Kanut tb. főjegyző hivatalos helyiségeben a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zomborban, 1895. évi augusztus hó 17-én.

Karácson Gyula,
alispáni helyettes.

3-1

Ház- és földeladás.

A felsőváros vitéz-utca 180. ö. i. sz. alatt levő ház, a hozzátartozó udvar és kerttel, melynek területe 404²/₆ ö, 1/2,

ugyszintén a II-ik szőlőtáblában (kataszteri felmérés szerint) 2 hold 871 ö 1/2 **csajraföld,** valamint ugyancsak a II-ik szőlőtáblában levő (kataszteri felmérés szerint) 5 hold 1221 ö 1/2 **csajraföld, cselédház, 340 ö 1/2 udvarral, és 324 ö 1/2 szőlőföld** — szabadkézből eladó.

Megjegyzendő, hogy az itt említett csajraföldek a katonai gyakorlóter haloldali szomszédságában van. Bővebb értesítést ad

KARNÁSZ KÁLMÁN,
3-3 felsőváros, vitéz-utca 135. házzszám.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, miszerint az **ujjonnan épült és berendezett** s a

„sörfőzőhöz“

címzett vendéglőmet **Juhász-utca 151. szám alatt Bánát-külváros (saját ház) f. évi szeptember hó 1-én azaz vasárnap délután 5 órakor ünnepélyesen megnyitom,** amely ünnepélyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Zenéről, jó étel- és italokról mérsékelt árak mellett gondoskodva lesz.

Zombor, 1895. évi augusztus hó 25-én.

Neskovics János.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz
legkittünőbb mázólszer pulva padló számára. 1 nagy palack ára 1 rrt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs Arany-fénymáz
képekereket stb. bearanyozására. Egy palack ára 20 kr.

Fehér fénymáz
legkittünőbb, gyorsaszáradó és szagtalan mázólszer mosdóasztalok, ablak-felülk, ajtók és butorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr. Mindenkor kapható: 12-2

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

6887. szám.
kig. 1895.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Temerin és Járek községekből Temerin székhellyel alakult állatorvosi körben üresedésben levő kórházállásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, miszerint állatorvosi oklevél és eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyo évi szeptember hó 21-éig** alulírottal nyújtsák be.

A javadalmazás áll:
1. 600 forint fizetés,
2. husszemle díjakból, mely évenként 200 forintra tehető, továbbá
3. a községekkel egyezség útján megállapított látogatási díjakból.

Kelt Újvideken, 1895. évi augusztus hó 21-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

6425. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebeleztet O-Verbász községében a vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának folyó évi június hó 25-én megtartott rendes évnegyedes közgyűlésén 842 közgy. számú és immár jogerős határozatával rendszeresített és évi 400 forint fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy képesítettséget, eddigi működésüket, életkorukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyo évi szeptember hó 28-áig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A választás folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor O-Verbász község házában fog előnkvetem alatt megtartatni.

Bács-Kula, 1895. évi augusztus hó 16-án.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-1

Kiadó lakás.

Belvárosban 5 szobából, fészer, pince, külön konyha és kamrából álló külön ház oltober 1-től vagy november 1-től fogva olcsón bérbeadandó. Bővebbet megfudni a szerkesztőségben.

5078. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött Csantavér községi irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonként előleges részletekben 300 frt.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket Bács-Bodrogh vármegye 61887. sz. szabályrendelete 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **folyo évi szeptember hó 20-áig** anyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

B-Topolyán, 1895. évi augusztus hó 12-én.

Császár,
főszolgabíró.

3-2

5098. szám.
1895.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán Pacsér községben üresedésbe jött irnoki állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben 300 frt.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy a pályázati kérvényeket Bács-Bodrogh vármegye 61887. sz. szabályrendelete 9. §-nak megfelelőleg hozzám **f. évi szeptember hó 10-ik napjaig** anyival inkább beküldjék, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

B-Topolyán, 1895. évi augusztus hó 14-én.

Császár,
főszolgabíró.

3-3

1453. sz. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Káty község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1896. évi január hó 1-től 1902. évi január hó 1-ig terjedő hat egymás után következő évre **folyo évi szeptember hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor** Káty község házában nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonberbe fog adni.

Kelt Kátyon, 1895. évi augusztus hó 16-án.

Szaich Gyula, Dobanovacs Száva,
jegyző. 2-1 bíró.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Kula mezővárosában nyugdíjazás folytán megüresült magyar-német tannyelvű római kath. tanítói állásra **folyo évi szeptember hó 10-ik napjaig** pályázat hirdettetik. Javadalma: 400 frt készpénz negyedévi előleges részletekben, 5 urbéri hold szántóföld adóteherrel és évi 100 forint lakbérilletmény. Az ismétlő iskola ellátásáért külön díj nem jár. A magyar és német nyelv tökéletes bírása mellett mindkét nyelvben való tanítói képesítés kívánatik. Az egyházi zene- és énekben jártasak nagyobb pártfogásra számíthatnak. Az állás azonnal elfoglalandó. A kellőleg felszerelt és bélyeggel ellátott folyamodványok a kulai róm. kath. iskolaszékre címezve, nt. Martin József kerületi esperes urhoz Filipovára küldendők. A választás folyó évi szeptember hó 13-án fog megejtetni.

B-Kulan, 1895. évi augusztus hó 21-én.

Dr. HOFFMANN,
iskolaszéki elnök.

1098. szám.
1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Feketehegy községben ujonnan rendszeresített két gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik. Ezen állások javadalmazása egyenként 300 frt készpénz, mely a községi pénztárból havi részletekben atalagosan fizetetik ki. Pályázók igazolni tartoznak, hogy:

a) magyar honpolgárok;
b) védőkötelezettségüknek eleget tettek, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat el nem érték, teljesen egészségesek;

c) feddhetlen előéletűek;
d) magyarul írni és olvasni tudnak.

A pályázati kérvények **folyo évi augusztus hó 31-ig** alulírott elöljáróhoz nyújtandók be. Később érkezők figyelembe nem vétetnek.

B-Feketehegy, 1895. évi augusztus hó 20-án.

Kozma Dezső, Lódi Mihály,
jegyző. 3-2 bíró.